

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/233/2016
Identifikačné číslo spisu:	1401898894
Dátum vydania rozhodnutia:	24.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1401898894.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne G., bývajúcej v R., zastúpenej JUDr. Ľubomírom Hlbočanom, advokátom v Bratislave, Vajnorská 20, proti žalovaným 1/ B., bývajúcemu v R., 2/ B., bývajúcemu v R., 3/ B., bývajúcej v R., 4/ B., bývajúcemu v R., všetci zastúpení Advokátskou kanceláriou Zelemová & Stankovianska, so sídlom v Bratislave, Heydukova 16, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 19 C 79/2001, o dovolaní žalovaného 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 27. apríla 2016 sp. zn. 9 Co 318/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 10. augusta 2009 č. k. 19 C 79/2001-267 zamietol žalobu pôvodne žalobcu 1/ B. (zomrelého 28. augusta 2009) a žalobkyne 2/ G., ktorou sa voči žalovaným domáhali zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre kat. úz. Q., spôsobom konkrétne špecifikovaným v naposledy upravenom žalobnom petite, a žalovaným nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, vecne tým, že na základe kúpnej zmluvy zo 14. marca 1923 došlo k reálnej delbe predmetných nehnuteľností. V prejednávanej veci preto neexistuje spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam tak, ako je zapísané na LV č. XXXX, pretože pokiaľ bola spoločná nehnuteľnosť reálne rozdelená do vlastníctva bývalých spoluvlastníkov aj mlčky uzatvorenou dohodou, nemožno sa úspešne domáhať zrušenia spoluvlastníctva pre jeho neexistenciu. Podľa názoru súdu prvej inštancie geometrický plán vypracovaný Ing. M. 17. júna 1937 bol potvrdením dohody, ku ktorej došlo medzi spoluvlastníkmi ešte v roku 1923, kedy prišlo k dohode o rozdelení sporných nehnuteľností, kedy predmetnou zmluvou boli predané reálne podiely a išlo o reálnu delbu nielen čo do držby, ale aj čo do vlastníctva. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil tým, že žalovaní si náhradu trov konania neuplatnili.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie pôvodne oboch žalobcov v poradí druhým uznesením z 27. apríla 2016 sp. zn. 9 Co 318/2015 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dôkazy predložené žalovanými jednoznačne nepreukazujú, že by medzi účastníkmi resp. ich právnymi predchodcami bola uzavretá dohoda o reálnej delbe predmetných nehnuteľností čo do vlastníctva. S ohľadom na faktický stav, akým spôsobom a v akom rozsahu účastníci a ich právni predchodcovia nehnuteľnosti užívali (užívajú) a z neho vznikajúce nehody a s poukazom na znenie čl. V kúpnej zmluvy z roku 1923, ktorý v spojitosti s vypracovaným geometrickým plánom z roku 1937 odvolací súd považoval len za dohodu upravujúcu spôsob držby a užívania nehnuteľností, dospel k záveru, že medzi účastníkmi spoluvlastnícky vzťah k predmetným nehnuteľnostiam naďalej existuje. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru o neexistencii podielového spoluvlastníctva účastníkov, pretože podľa jeho názoru toto bolo zrušené reálnou delbou nehnuteľností aj čo do vlastníctva na základe kúpnej zmluvy z roku 1923 a z tohto dôvodu žalobu zamietol, vec nesprávne právne posúdil. Preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd vykoná reálne rozdelenie nehnuteľností.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný 2/ s odôvodnením, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Podľa názoru dovolateľa odvolací súd tým, že bez nariadenia pojednávania a bez zopakovania dokazovania neprípustne zmenil skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, neoboznámil ho s odlišným právnym názorom na vec a nedal mu možnosť sa k nemu vyjadriť a svoje tvrdenia preukázať, vydal prekvapivé rozhodnutie a odňal mu možnosť zúčastniť sa na odvolacom konaní. Napadnutému rozhodnutiu tiež vytýkal, že odvolací súd sa v ňom nevysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, nie je náležité odôvodnené, a preto ho považuje za nepreskúmateľné. Namietal, že právny názor odvolacieho súdu o existencii podielového spoluvlastníctva spočíva na svojvoľnom a rozpornom výklade a ničím nepodložených domnienkach a dohadoch, a zakladá nesprávne právne posúdenie veci. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň mu priznal náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu žalovaného 2/ nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov - ďalej len „C.s.p.“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech (posudzujúc z hľadiska procesného) bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je (nesmie byť vnímaný ako) tretia inštancia, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou

zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). V danom prípade žalovaný 2/ v dovolaní namieta, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f/ C.s.p.

8. V zmysle § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ C.s.p.. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C.s.p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

9. Žalovaný 2/ dovolaním napadol uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého (kasačné, procesné) uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V dôsledku kasácie prvoinštančného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje (por. napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 148/2013, 3 Cdo 236/2016). Tieto právne náhľady sú zastávané aj v odbornej právnickej literatúre (por. publikáciu Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1353-1356).

10. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie, nie je dovolanie podľa § 420 C.s.p. prípustné; nejde o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí.

11. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovaného 2/ podľa § 420 C.s.p. prípustné nie je, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, podľa § 447 písm. c/ C.s.p. odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

12. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobkyne rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.